

BOFIT - BLOGI

Miksi rupla heikkenee?

18.12.2014 • BOFIT-BLOGI • LAURA SOLANKO

Lapseni esitti minulle illalla otsikon kysymyksen. Siihen vastaaminen vaatiikin hetken miettimisen. Vastaukseni alkoi näin:

Kurssin heikkeneminen tarkoittaa sitä, että on paljon ihmisiä jotka haluavat vaihtaa ruplansa valuuttaan ja vain vähän ihmisiä, jotka haluavat vaihtaa euroja tai dollareita rupliksi. Jos kovin moni päättää samaan aikaan vaihtaa ruplansa muuhun valuuttaan, kurssi heikkenee rajusti. Niin voi käydä, jos luottamus maahan ja sen talouteen romahtaa.

Arvelin, etteivät syyt luottamuspulaan enää sovi alakouluikäisen iltasaduksi, joten lopetimme keskustelun. Mutta miksi markkinoiden luottamus Venäjän talouteen vaikuttaa romahtaneen?

Ensimmäinen asia on, että Venäjän rupla on raaka-ainevaluutta siinä missä Australian dollari, Etelä-Afrikan rand tai Nigerian naira. Kun maan keskeisen vientituotteen hinta laskee, kohtuullisen vapaasti kelluvan valuutan arvokin laskee. Tämä auttaa taloutta sopeutumaan muuttuneeseen tilanteeseen, ja tukee kotimaista tuotantoa. Toinen ruplan kurssin vaikuttava asia on globaalien markkinoiden riskinottohalukkuus ylipäätään. Venäjä on nouseva markkina, ja sen valuutan arvoon vaikuttaa esimerkiksi Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen aivan samalla lailla kuin vaikkapa Meksikon peson, Indonesian rupian tai Turkin liiran kurssiin. Monien kehittyvien markkinoiden valuutta on viimeisen puolen vuoden aikana heikentynyt 10-15 % dollaria vastaan.

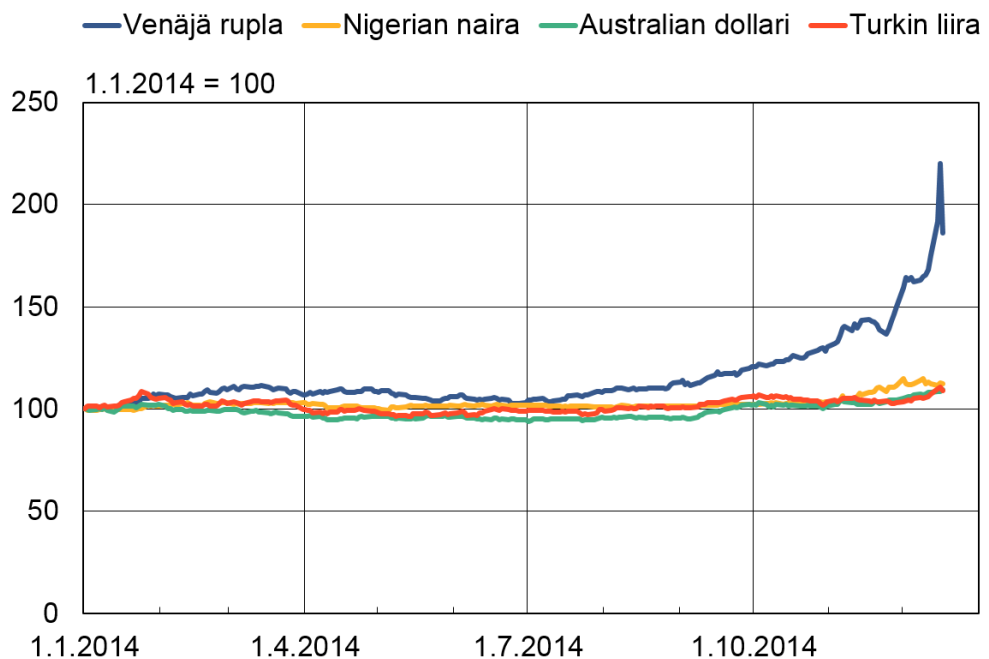
Näiden globaalien syiden lisäksi valuuttakursseja liikuttavat kunkin maan talouskehityksen näkymät. Venäjän kohdalla näiden syiden vaikutus on ilmeinen. Talousnäkymät ovat koko vuoden 2014 ajan muuttuneet synkemmiksi. Vielä vuosi sitten Venäjän BKT:n arveltiin tänä vuonna kasvavan liki 2 %, mutta kasvu tulee jäämään lähelle nollaa. Yhdysvaltain ja EU:n asettamat pakotteet purevat rahoitusmarkkinoilla, ulkomaisten lainojen uudelleenrahoitus on hyvin vaikeaa ja rahoituskustannukset nousevat. Keväästä alkaen maan johdon lausunnot ovat osoittaneet, että taloudelliset argumentit eivät

päätöksenteossa kovin paljoa paina. Eristäytyminen länsimaista, tuontirajoitukset, valtion käsiohjauksen kasvu ja julkisten menojen painopisteen siirtyminen puolustussektorin suuntaan eivät lupaa hyvää tulevalle taloukselle.

Venäjän pankkisektori on yhä hyvin pirstaleinen ja herkkä huhuille. Vuoden 2008 paniikki on vielä tuoreessa muistissa. Siksi päivän sisäiset vaihtelut valuuttakursseissa voivat olla hyvinkin suuria, kuten viime päivinä on nähty.

Ulkoisille tekijöille Venäjä ei mitään voi. Öljyn hinta vaikuttaa Venäjän talouskehitykseen – ei toisinpäin. Omaan talouspolitiikkaansa maan johto sen sijaan voi vaikuttaa. Venäjän talouskehitys kaipaa kipeästi avoimia taloussuhteita länsimaiden kanssa, ennakoitavaa finanssipolitiikkaa ja ennen kaikkea parannuksia yritysten toimintaympäristöön. Talouden rakenteellisiin ongelmiin on puututtava, jotta talouden näkymät muuttuisivat paremmiksi.

Kuvio. Raaka-aineita vievien maiden US-dollarikursseja

Lähde: Macrobond

KIRJOITTAJA

Laura Solanko on BOFITin vanhempi neuvonantaja.

[Laura.Solanko \(at\) bof.fi](mailto:Laura.Solanko(at)bof.fi)

AVAINSANAT:

- Valuutat
- Venäjä